

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Анна МАРИНИЧЕВА	СУТНІСТЬ ЗАКОНУ ЗАПЕРЕЧЕННЯ.....	138
Аліна МІНЧЕНКО	СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ПРАГМАТИЗМУ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ.....	140
Олександр ПАСТУХ	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СУСПІЛЬСТВА І ПРИРОДИ: АНТРОПОЦЕНТРИЗМ VS ЕКОЦЕНТРИЗМ.....	143
Анна ПОПОВИЧ	ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ВІРИ ТА РОЗУМУ В ЛЮДСЬКОМУ БУТТІ.....	145
Микола БУХАНЕНКО, Іван КОТЕЛЬНИКОВ,	ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ.....	148
Марія ОДАРІЙ, Максим ЛАВРЕНТЬЄВ	ІСТОРІЯ СТОМАТОЛОГІЇ ВІД ЕПОХИ ЕНЕОЛІТУ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	150
Єгор ДУБІНЄНКО, Анастасія ЄГОРОВА	УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКІ МІЖДЕРЖАВНІ ВІДНОСИНИ У ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ УНР 1918-1920 РОКИ.....	152
Альвіна ПИСАРІВСЬКА	ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОДЕСИ.....	154
Кирило СТОЯНОВ, Артем ЯРОШ	МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	157
Валерія ТВЕРДОВСЬКА	ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	159
Талла ЧАЙКОВСЬКА, Богдан ВИБОРНИЙ	КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.....	161
Дмитро ЧОЛАК	НАСЛІДКИ ГОЛОДОМОРУ ДЛЯ САМОУСВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ.....	163
Вікторія ДІДЕНКО	БУЛІНГ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ (на матеріалах соціологічного дослідження).....	165
Вячеслав ФІЛПІЧУК	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ.....	168
Віолета СВІТЛИЦЬКА	ЕТИМОЛОГІЯ ТА ДОФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ «ЖІНКА».....	170
Mykola KICHKA	PROFESSIONAL TRAINING PECULIARITIES OF SPECIALISTS IN THE ECONOMIC DOMAIN.....	173

2. Сапожников І. В., Білоусова Л. Г. Архів-Історія Одеси, 2016. URL: https://www.academia.edu/27303445/%D0%9E%D1%81%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BA_%D0%A5%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B8%D0%B1%D0%B5%D0%B9_Hocabey_hisar_%DB%8C%D8%AD%D8%B5%D8%A7%D8%B1_%D8%A8%D9%83_%D8%AD%D9%88%D8%A7%D8%AC%DA%BE_%D0%B2_1766_1789_%D0%B3%D0%B3_Ottoman_castle_Hadzhibey_in_1766_1789_2016
3. Савченко В., Гончарук Т. Повсякденне життя Одеси на зламі епох. Одеса Ланжерона — Воронцова (1819–1839), 2023 — 9 с. URL: https://book-ye.com.ua/catalog/rehiony-ukrayiny/povsyakdenne-zhyttya-odesy-na-zlami-epokh-odesa-lanzherona-vorontsova-1819-1839/?srsrtid=AfmBOopnH_3_4ZHwywIHHfX8rIcJ6162rwLqXLMAaqrAx2rXH4be69U8
4. Штекель М. Історія Одеси. Що робить її справжнім українським містом?, 2020. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30723938.html>

Кирило СТОЯНОВ, Артем ЯРОШ,
здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Кібербезпека та захист інформації»,
факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри
мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Міжкультурний діалог у контексті європейської інтеграції України є не лише засобом збагачення національної ідентичності, але й ключовим елементом інтеграційних процесів. Євроінтеграція, спрямована на наближення України до європейських політичних, економічних та соціальних стандартів, потребує поглиблення культурної взаємодії як основи для стійкого співробітництва та взаємного збагачення. Цей діалог сприяє розширенню культурної дипломатії, створенню спільного розуміння європейських цінностей, а також посиленню соціальної згуртованості, яка є необхідною для успішної інтеграції [1].

Історичний і культурний зв'язок України з європейськими країнами створює унікальну основу для розвитку міжкультурного діалогу. Україна, яка завжди мала сильні зв'язки з Європою, спирається на спільні цінності демократичного розвитку, захисту прав людини та свободи слова, які є фундаментальними у сучасній європейській цивілізації. Ці цінності не лише резонують із прагненнями українського суспільства, але й забезпечують ґрунт для поглиблення взаємного розуміння між Україною та країнами Європейського Союзу.

Основними механізмами, що сприяють міжкультурному діалогу в контексті євроінтеграції України, є освітні та культурні обміни. Програми Erasmus+, Horizon Europe та інші проекти забезпечують мобільність студентів і науковців, що дозволяє не лише отримувати нові знання, але й створювати зв'язки між людьми різних культур. Поширення таких обмінів значно підвищує рівень взаєморозуміння, руйнує культурні бар'єри та створює основу для інтеграції на рівні суспільства. Також важливу роль відіграють культурні проекти та фестивалі, що активно підтримуються ЄС і сприяють обміну досвідом між українськими та європейськими митцями, даючи змогу формувати спільний культурний простір і розвивати спільне бачення майбутнього.

Регіональні партнерства, які реалізуються у вигляді співпраці між містами та громадами України й Європи, стають ще одним важливим механізмом для розвитку міжкультурного діалогу [2]. Через локальну взаємодію громадяни отримують можливість глибше пізнавати культурні традиції один одного та сприяють зміцненню контактів на місцевому рівні. Таке партнерство включає різні культурні й освітні ініціативи, які зміцнюють міжособистісні зв'язки та підтримують спільне бачення європейського майбутнього.

Збереження національної ідентичності є важливим питанням у процесі євроінтеграції. Поглиблення міжкультурного діалогу надає можливість не тільки адаптуватися до європейського культурного середовища, але й активно просувати українську культуру та традиції на європейській арені. Таке гармонійне поєднання національних особливостей з європейськими цінностями формує основу для взаємної поваги, дозволяючи зберігати культурні традиції та водночас інтегруватися в ширше європейське суспільство.

Однак міжкультурний діалог у рамках євроінтеграції України стикається з певними викликами. Серед них — стереотипи та упередження, які все ще присутні у європейському суспільстві щодо України, мовні бар'єри, а також нерівний доступ до культурних та освітніх програм, особливо через економічні чи географічні фактори. Подолання цих викликів вимагає зусиль як з боку українського суспільства, так і з боку європейських інституцій, що сприятиме більш ефективному діалогу та зближенню [4].

Перспективи розвитку міжкультурного діалогу між Україною та Європейським Союзом є значними. Поглиблення співпраці у галузях освіти та науки сприятиме підготовці висококваліфікованих спеціалістів, які зможуть працювати як у європейських, так і в українських інституціях. Розширення можливостей для молоді, зокрема через культурні та освітні програми, дасть змогу інтегрувати нове покоління в європейське культурне середовище, закладаючи основи для тривалої співпраці. Також важливим напрямком розвитку є посилення культурної дипломатії, яка формуватиме позитивний імідж України в європейській спільноті, сприятиме обміну досвідом та взаємному збагаченню [3].

Таким чином, міжкультурний діалог у процесі євроінтеграції України є невід'ємною складовою створення єдиного європейського простору. Використання механізмів освітнього обміну, культурних проєктів та

регіональної взаємодії разом із активним просуванням української культури створюють передумови для гармонійної інтеграції України в Європейський Союз.

Список використаних джерел:

1. https://www.researchgate.net/publication/357194464_Rethinking_the_Dialogue_of_Cultures_in_the_Conditions_of_Global_Communication_and_Information_Revolution
2. <https://www.ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/229>
3. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/474d51e4-ac65-47d9-8835-5ea4a481ddc9/content>
4. <https://stat.gov.ua/>
5. <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/9904/9827>

ТВЕРДОВСЬКА Валерія,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

ОПП «Інженерія програмного забезпечення»,

факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри

мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

У X-XI ст., коли Русь-Україна переживала найбільшу єдність і розквіт, її правителі вирізнялися майстерністю політичного управління. Вони володіли здатністю визначати ключові політичні виклики та знаходити ефективні рішення. Серед найважливіших елементів «мистецтва державних справ» вони вважали «володіння та охорону земель» особливо важливим.

Управління Київською державою було централізоване під керівництвом однієї особи — князя, який виконував роль основного органу прийняття рішень. Він призначав помічників для реалізації як внутрішньої, так і міжнародної політики. Володимир Великий та Ярослав Мудрий значну увагу приділяли створенню зовнішньополітичних союзів для забезпечення стабільності держави та підвищення її процвітання. Дипломатія відігравала важливу роль, охоплюючи такі методи, як шлюбна дипломатія [1]. Союзи між королівськими родинами дозволяли європейським (та азійським) монархам заручатися підтримкою.

Князівські родини Київської Русі часто використовували шлюбну дипломатію для стабілізації та збалансування політичного життя країни, заспокоєння бунтівних князів і захисту великокнязівської влади від міжусобиць. У таких династичних шлюбах найчастіше брали участь молоді члени великокнязівської родини або діти, брати і сестри, нащадки боярського роду чи князі, які сиділи на місцевому престолі.

Ось деякі з династичних шлюбів, укладених у Київській Русі: